

Motion till riksdagen 2005/06:U335

av **Birgitta Ohlsson (fp)**

Rätt till abort i världen

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Sverige bör verka för att kvinnors rätt till fri abort främjas inom EU.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Sverige bör verka för att kvinnors rätt till fri abort och god sexuell och reproduktiv hälsa blir ett prioriterat politiskt mål i svensk utrikespolitik.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Sverige bör verka för att kvinnors rätt till fri abort och god sexuell och reproduktiv hälsa blir ett prioriterat finansiellt mål i den svenska biståndsbudgeten.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Sverige bör tillåta utländska kvinnor att komma hit och lagligt genomgå säkra aborter på svenska sjukhus.¹

¹ Yrkande 4 hänvisat till SoU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Varje dag dör flera hundra kvinnor på grund av illegala aborter. Varje minut blir 380 kvinnor gravida, varav 190 av dessa är oönskade graviditeter. Varje minut utförs 40 osäkra aborter – ofta slutar de med döden. Kampen för kvinnors självklara rätt till fri abort är inte avslutad på långa vägar. Kvinnorörelsen världen över har i decennier kämpat intensivt för kvinnors rätt till sin kropp, till sin sexualitet och till fri abort – det som brukar beskrivas som sexuell och reproduktiv hälsa. Sverige har med sin mångåriga kamp för jämställdhet mellan könen förstås då också ett extra ansvar att i varje internationell kontakt arbeta för kvinnors rätt till sin egen kropp och till sin sexualitet och reproduktiva hälsa. Att fri abort är en rättighet bör därför drivas tydligt av Sverige i internationella forum.

Global kamp för fri abort

På flertalet FN-konferenser genom åren har frågan om fri abort diskuterats flitigt. På FN:s befolkningskonferens i Kairo (ICPD) 1994 beslutade världens länder att 4 procent av biståndet skall avsättas till sexuell och reproduktiv hälsa. Då frågan är kontroversiell och många länder, inte minst den amerikanska Bushadministrationen, drar ner på detta bistånd krävs att liberala länder som Sverige reagerar och höjer sina anslag rejält. Vi bör därför ligga över FN:s rekommendation.

Gör fri abort laglig i EU

Många länder i Europa har fortfarande oerhört konservativa lagar vad gäller fri abort. I EU-länder som Irland och Portugal är aborträtten förbjuden. I Portugal är abort inte tillåtet utom när kvinnan våldtagits eller av strikta medicinska skäl. Tyskland har förbud mot abort, men utan bestraffning. Dock kräver den tyska lagen obligatorisk rådgivning. Rådgivaren förväntas inte främst stödja kvinnan utan värna vad man i sammanhanget kallar det ofödda livet. I Spanien är abort tillåtet upp till vecka 12, men endast om kvinnan har blivit våldtagen. Följden är att kvinnor reser mellan Europas länder för att få abort där hindren är färre och lagarna mindre restriktiva. Ett slags europeisk abortturism existerar. I ansökarländer som Polen är numera fri abort förbjuden. Sverige borde opinionsbildande arbeta för en liberal abortlagstiftning i hela EU och att fri abort ska vara ett krav som ansökarländerna måste uppfylla för att få komma med i unionen.

Låt utländska kvinnor få fri abort i Sverige

Sverige diskriminerar abortsökande kvinnor. I den svenska abortlagen (1974:595) 5 § stadgar en paragraf att en kvinna inte får göra abort i Sverige såvida hon inte är svensk medborgare eller har blivit gravid i Sverige, dvs. varit i landet mer än tre månader. En utländsk kvinna som söker abort i Sverige beviljas inte det på samma grunder som när hon söker annan vård.

Det som avgör om kvinnan ska få en abort beviljad är hennes anknytning till Sverige, vilken bedöms av Socialstyrelsens rättsliga råd. I praktiken kan all annan vård köpas av utlänningar som kommer till Sverige, men inte ett så enkelt ingrepp som en abort. Att just abort ska utgöra ett undantag är obegripligt. I många andra europeiska länder kan en utländsk kvinna få abort på samma villkor som annan vård. Abortlagen bör därför ändras så att patienten har den fulla beslutsrätten, oavsett geografisk hemvist, att få en säker abort utförd på ett svenskt sjukhus. Regeringen tillsatte efter många om och men en utredare för denna fråga 2004 som inom det närmaste året bör lägga fram sitt förslag.

Stockholm den 4 oktober 2005

Birgitta Ohlsson (fp)